

מבחן מסכת קידושין

דפי גמרא: פ"ב-פ"ב ע"ב

הרחבות: (1) ר' נהוראי ובנו (עמ' 14-16) (2) ייחוד

חומר עזר: הגמרא המצולמת הבאה עם המבחן

זמן: שעתיים וחצי

חלק א עני על 4 מתוך 5 השאלות הבאות, כל שאלה 12 נק', סה"כ 48 נק'

1. חובת אב ללמד את בנו אומנות

א. "ר' נהוראי אומר: מניח אני כל אומנות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה." האם ר' נהוראי חולק על הת"ק של הברייתא בעניין חובות האב לבנו? עני והסבירי לפי המהרש"א, הפני יהושע והחפץ חיים. (6 נק')

הרב שמואל אליעזר איידלס, מהרש"א, דף פב ע"א ד"ה לעולם ילמד

ר' נהוראי דקאמר מניח אני כל אומנות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה, ודאי דלא פליג, וצריך כל אדם ללמוד אומנות. אלא דהכי קאמר מניח אני הקביעות של כל האומנות ואני מלמדו תורה בקבע ואומנות עראי. וזה שאמר דהאומנות אינו עומד לאדם אלא בילדותו שאז הוא בכחו לקבוע לו אומנות כבדה, אבל כשבא לידי זקנה או חולי אינו יכול לעשות מלאכה כל כך כדי פרנסתו. אבל התורה אינה כן דע"י התורה המלאכה נקיה וקלה שיכול לעשות גם בימי זקנה מתברכת לו וזה וזה נתקיים בידו.

הרב יהושע פלק, פני יהושע, קידושין דף פב עמוד א ד"ה רבי נהוראי

ר' נהוראי אומר: מניח אני כל אומנויות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה. לכאורה נראה דר' נהוראי לית ליה הא דאמרינן לעיל בפרק קמא [דף כ"ט ע"א] דחייב אדם ללמד בנו אומנות, ואמרינן נמי בפרקי אבות [פרק ב' משנה ב'] "כל תורה שאין עמה מלאכה ודרך ארץ סופה בטילה". אלא דלמאי דפרישית בסמוך אתי שפיר, דלא פליג. דודאי מידת כל אדם ללמוד תורה ודרך ארץ דאין כל אדם זוכה לכך שיהא מלאכתו נעשית ע"י אחרים, ואם כן חס ושלום אפשר שיבוא לידי לסטיות או לידי בזיון התורה. אמנם ר' נהוראי כלפי עצמו אמר כן, לפי שראה שבנו זריז וממולח ותלמודו מתקיים בידו בענין שיהא תלמיד חכם גמור וצדיק גמור שמלאכתו יהא נעשית ע"י אחרים, ומשום הכי אמר דמניח כל אומנויות שבעולם ואינו מלמדו אלא תורה ואין לו לחוש לפרנסתו בתורה עם דרך ארץ כיון שמלאכתו יהא נעשית ע"י אחרים, ד"גם במעללו יתנכר נע"ר" (משלי כ, יא) "גם כי יזקין לא יסור ממנה" (משלי כב, ו). ומסיק ואזיל שהתורה משמרתו מכל רע בענין שאין לו לחוש שע"י יסורין שיבואו עליו יצטרך לבטל מתורה, שהרי התורה מצילתו מכל רע ואף מיסורין, כדאיתא בברכות [ה' ע"א]. ועוד דאף אם אפשר שע"י זקנה ויסורין של אהבה יבטל מתלמוד תורה, אעפ"כ יאכל מפירות התורה שלמד בילדותו כמו שפרש"י.

הרב ישראל מאיר הכהן מראדין, שו"ע או"ח סימן שו, ביאור הלכה ד"ה וללמדו

[שולחן ערוך אורח חיים סימן שו סעיף ו: חפצי שמים מותר לדבר בהם, כגון: חשבונות של מצוה, ולפסוק צדקה, ולפקח על עסקי רבים, ולשדך התינוק ליארס, וללמדו ספר או אומנות].

וללמדו ספר או אומנות – דע דתנאים איפלגו בזה הענין בגמרא. דיש סוברין דצריך האב ללמד לבנו תורה וגם ללמדו אומנות [והוא הדין אם מלמדו שידע לסחור – כך כתב בשלטי הגבורים]. והתנא ר' נהוראי אמר מניח אני כל אומנות שבעולם ואיני מלמד לבני אלא תורה בלבד. שכל אומנויות שבעולם עומדות לו לאדם בעת ילדותו ולעת זקנתו מת מוטל ברעב, אבל תורה עומדת לו לאדם בילדותו ובעת זקנתו כשהוא חלש. ומכל מקום גם זה שמלמד לבנו אומנות, צריך לכולי עלמא ללמדו מתחלה וגם בעת שהוא עוסק במלאכתו

תורה ויראת שמים. דאי לא הכי ימצא במלאכתו גופא כמה ענינים מאיסור גזל וגם עוד תקלות רבות ופרצת הדת לגמרי ח"ו, ובפרט בימינו שהכל מתפזרין במקומות הרבה אשר אין עם ישראל שומרי דת התורה מצויין שם. אם לא יהיה קבוע בנפשו מנעוריו ידיעת התורה ושמירת המצוות, עלול ח"ו שיחלל שבת במלאכות גמורות שיש בהן חיוב סקילה. ואפילו בלמוד התורה שידוע שהיא מגני [מן היסורים] ומצלי מן החטא, אמרו: "כל תורה שאין עמה מלאכה [והוא הדין איזה עסק גם כן הוא בכלל מלאכה, וכנ"ל בשם שלטי הדבורים] סופה בטלה וגוררת עון" (אבות ב, ב), כל שכן בלמוד המלאכה בלא תורה בודאי גוררת עונות הרבה וגם פרצת הדת בכללו ח"ו.

ב. מהי מטרתו של החפץ חיים כשהוא מצטט את המשנה באבות "כל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה וגוררת עון"? (2 נק')

ג. לפי החתם סופר, מהו הקשר בין המחלוקת בין ר' ישמעאל ורשב"י במס' ברכות, לבין המחלוקת בין ר' נהוראי לבין התנא קמא של הברייתא במסכתנו? (4 נק')

הרב משה סופר, חתם סופר, חידושים למסכת סוכה לו ע"א ד"ה דומה לכושי

נראה לעניות דעתי רבי ישמעאל נמי לא אמר מקרא: "ואספת דגנך" (דברים יא, יד) אלא בארץ ישראל ורוב ישראל שרויין, שהעבודה בקרקע גופה מצווה משום יישוב ארץ ישראל ולהוציא פירותיה הקדושים. ועל זה ציוותה התורה "ואספת דגנך", ו"בועז... זוהר את גורן השעורים הלילה" (רות ג, ב) משום מצווה. וכאלו תאמר לא אניח תפילין מפני שאני עוסק בתורה? הכא נמי לא יאמר לא אאסוף דגני מפני עסק התורה. ואפשר אפילו שארי אומנויות שיש בהם ישוב העולם, הכל בכלל מצווה. אבל כשאנו מפוזרים בעוונותינו הרבים בין אומות העולם וכל שמרבה העולם יישוב מוסיף עבודת ה' חורבן, מודה ר' ישמעאל לר' שמעון בר יוחאי. ועל זה אנו סומכים על ר' נהוראי במתניתין סוף קידושין (פב ע"א): "מניח אני כל אומניות שבעולם ואיני מלמד בני אלא תורה" היינו בחוץ לארץ וכנ"ל.

2. מקור והגדרת ייחוד

א. איך מבין הפני יהושע את דרשת ר' ישמעאל, "רמז לייחוד מן התורה מניין...?" (4 נק')

הרב יהושע פלק, פני יהושע קידושין דף פ עמוד ב

גמרא. "מנא הני מילי? אמר רבי יוחנן משום ר' שמעון בר יוחאי: רמז לייחוד מן התורה מניין? שנאמר: "כי יסיתך אחיך בן אמך" (דברים יג, ז). וכי בן אם מסית, ובן אב אינו מסית? וכו'. לכאורה כל הרואה ישתומם על זה המאמר וכמו זר נחשב ענין זה הרמז מדרשה ד"בן אמך" לענין יחוד בן עם אמו. וזה לי כמו שלשים שנה שהתבוננתי בזה ועניתי ואמרתי דעיקר ילפותא דייחוד מהאי קרא לאו מרישא דקרא ד"בן אמך", אלא מכולה קרא ["כי יסיתך אחיך בן אמך או בנך או בתך או אשת חיקך או רעך אשר כנפשך בסתר לאמר נלכה ונעבדה אלהים אחרים אשר לא ידעת אתה ואבתיך"]. ד"כי יסיתך" דכתיב ביה, "או רעך אשר כנפשך בסתר", ופרש"י ז"ל בחומש שדיבר הכתוב בהווה שאין הסתה אלא בסתר. ואם כן איכא למידק מדכתיב "אחיך בן אמך או בנך או בתך או אשת חיקך" ולא כתיב נמי אחיך או אחותך. אלא על כרחך דאסור להתייחד עם אחותו והוא הדין לכל העריות, ומשום הכי לא שייך בהו הסתה בסתר אלא בהנך דכתיב, דהבת מותרת להתייחד עם אביה כדלקמן. ואם כן הוא הדין להאם עם בנה שדין אחד ומשפט אחד להם. אלא דמכל מקום כיון דהאם עם בנה לא כתיב בהדיא, ניחא ליה למיסמך ארמו בעלמא ד"בן אמך".

...אמנם כן כשזכיתי ללמוד בעיון מסכתא זו מצאתי ראיתי בלשון הירושלמי דשמעתין [קידושין ד, יא] וימצא כתוב מפורש בהא דאמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בר יוחאי ברמז דייחוד: "אמך – 'בסתר', בנך – 'בסתר', בתך – 'בסתר', מתייחד אדם עם אמו ודר עמה, עם בתו ודר עמה. עם אחותו ואין דר עמה". הרי להדיא כדפרישית, וברוך המקום שנתכונו לדרך האמת בעזה"י.

ב. "אסור להתייחד עם כל עריות שבתורה ואפילו עם בהמה" –

(1) מי קבע כך, ועם איזה אמורא נחלק בעניין זה? (2 נק')

(2) מהי דעתם של התוס' בעניין הזהירות בנושא "אפילו עם בהמה", והסבירי את הנימוק

שלהם להבנה זו. (3 נק')

ג. מי הוא "רווק" על פי המשנה, מה אסור עליו לפי המשנה, ומדוע ישנן הלכות מיוחדות לרווקים?

(3 נק')

3. בעלה בעיר ופתח פתוח לרשות הרבים

א. "בעלה בעיר אין חוששין משום ייחוד"

(1) איך מבין רש"י ואיך מבין תוספות את הקביעה הזו? (2 נק')

(2) הסבירי היטב את קושייתו של תוספות על פירוש רש"י? (3 נק')

ב. "פתח פתוח לרשות הרבים"

(1) איך מגדיר הריטב"א את הקביעה הזאת? (2 נק')

(2) מהי נקודת המחלוקת בין ר' עקיבא איגר לבין הרשב"א? (2 נק')

ר' עקיבא איגר, שו"ת ר' עקיבא איגר מהדורה קמא סימן ק (תשובת ר' מאיר פוזנר)

לשון הרשב"א (שו"ת הרשב"א חלק א סימן אלף רנא): "והגפת דלתות שאמרתי אין זה יחוד, עד שיהא הבית נעול במנעול". אבל באמת זהו ליתא, כדמוכח מהש"ס דדייקא: "פתח פתוח לרשות הרבים" הוא דאין בה משום יחוד. ואיכא למידק מיניה הא פתח סתום אפילו אינו נעול והוא פונה לרשות הרבים או פתוח לחצר, והוא עמה ביחוד בהבית, הוי יחוד.

(3) האם ר' משה פיינשטיין דומה יותר לרשב"א או לר' עקיבא איגר? נמקי את תשובתך. (3 נק')

הרב משה פיינשטיין, שו"ת אגרות משה אבן העזר, חלק ד סימן סה סעיפים ג-ד

ד. פתח לרשות הרבים כשהדלת נעולה

בפתח פתוח לרשות הרבים כבר בארתי דאפילו נעולה הדלת כדרך כל הדלתות שדרך כולי עלמא בכרכים לנעול מבפנים מצד שמירה, כיון שדרך כולי עלמא דכשומעין מי שנוקף על הדלת או שמצלצל על הפעמון שנעשה לכך, בא מי שבפנים ושואל מי הוא, וכששומע שהוא מהמכירים ואפילו אינו מכירו ממש פותח כשמבין שהוא סתם איש מרובא דרובא אינשי. ליכא איסור יחוד כשהוא בזמן שבאין סתם אינשי לבית אף כשלא הודיעו קודם, דמרתתי שמא ינקוף מי שהוא על הדלת ויהיה מוכרח לפתוח תיכף. אבל בזמן שאין דרך אינשי לבא, או במקום שלא שכיחי אינשי לבא, איכא איסור יחוד כשהדלת נעולה. ורק בפתוח ממש ליכא גם אז איסור יחוד, דמאחר דקיל ליכנס מירתתי אף מיחידים.

4. אבא שאול

א. מהן שתי האפשרויות שמציעה הגמרא להבנת המחלוקת בין ת"ק בברייתא לבין אבא שאול על

המקרה "כל שלשים יום"? (4 נק')

ב. לאיזו סיבה הביאה הגמרא את הפסוק "מה יתאוון אדם חי גבר על חטאיו", ומדוע פסוק זה

זוכה לשני הסברים שונים בסוגייתנו? (2 נק')

ג. "ורבנן כי ההוא מעשה דההיא איתתא דהוה עובדא ואפיקתיה"

(1) הסבירי את המשפט הזה באופן מילולי, וציניי לפחות קושי אחד עם הבנתו. (2 נק')

(2) הביאי פירוש אחד שלמדת לאותו משפט, הסבירי איך פירוש זה עונה על הקושי

שצינת לעיל, וציניי את התפקיד של משפט זה בסוגיה לפי אותו פירוש. (4 נק')

5. הלכות ייחוד

א. איך מבין הרמב"ם ואיך מבין המאירי את הגמרא שלנו, ואת הגמרא במסכת סנהדרין בקשר לאיסור ייחוד דאורייתא או דרבנן? התייחסי בתשובתך לאיסור ייחוד עם העריות לעומת איסור ייחוד עם פנויה או גויה. (6 נק')

רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק כב הלכות א-ג

א. אסור להתייחד עם ערוה מן העריות בין זקנה בין ילדה, שדבר זה גורם לגלות ערוה. חוץ מהאם עם בנה והאב עם בתו והבעל עם אשתו נדה.
 ב. ...ואיסור ייחוד העריות מפי הקבלה.
 ג. כשאירע מעשה אמנון ותמר גזר דוד ובית דינו על ייחוד פנויה, ואע"פ שאינה ערוה בכלל ייחוד עריות היא [סנהדרין כא ע"א-ע"ב], ושמאי והלל גזרו על ייחוד כותית [עבודה זרה לו ע"ב].

הרב מנחם המאירי, בית הבחירה, מסכת קידושין דף פ עמוד ב

לא יתייחד... אסור הוא להתייחד עם הערוה מפני שהדבר מפתח ומבוא לגלוי ערוה. ואף על פי שאין הייחוד בכלל מנין המצות, מכל מקום איסור תורה הוא קרוי, כמו שהביא דרך אסמכתא מדכתיב "בן אמך" כדאיתא בגמרא. וכן במסכת עבודה זרה (לו ע"ב) הקשו "ייחוד דעריות דאורייתא היא", ורצה לומר שהוא איסור תורה מדרך רמז ואסמכתא, ומתוך כך הוא אומר שלא סוף דבר באותם שהם ערוה עליו שאסור להתייחד עם אשה אחת, אלא אף איש אחד ואפילו כשר עם שתי נשים או עם כמה ואפילו כשירות שבהן שאיש אחד מכל מקום יש לחוש שיהא יצרו תקפו במקום שאין לשם מונע.

ב. איך מנמק הרב משה פיינשטיין את ההלכה לכתחילה במקרה של העלאת טרמפיסטאית לרכב כך שיהיו גבר ואשה נוסעים יחד לבד, ובאלה מקרים נראה לו שראוי להקל? (3 נק')

הרב משה פיינשטיין, שו"ת אגרות משה אבן העזר, חלק ד סימן סה סעיפים ג-ד נסיעה עם אשה במכונית.

ליסע יחד עם אשה במכונית (קאר) לכתחילה ודאי אין להתיר, דאף שעיקר נסיעתם תהא על הדרך הגדולה ששם נוסעים אף בלילה הרבה אינשי במכוניות, אבל הא אפשר להסב מן הדרך הגדולה לדרך קטנה, ואף ביום אולי יש לחוש שיניחו המכונית על הדרך ויתרחקו מן הדרך במקום שיש אילנות שיהיה מקום סתר לבעלה, וכל שכן לילה דאפשר שיש לחוש גם שיבעלנה שם במכונית גופה. אבל בשעת הדחק כגון שצריכה אשה משכנותיו גם כן ליסע למקום שהוא צריך, או כשאשה אחת שהולכת בדרך מבקשתו ליכנס במכונית, כמו שאירע כזה הרבה פעמים במעונות הקיץ שאם לא יכניסנה למכונית יאמרו עליו שהוא צר עין ואכזרי, וכשהן נכריות איכא בזה גם משום איבה יש להתיר, משום דמשמע דאין חוששין מדינא לשמא יטה מן הדרך בכשרין, אלא שמא יתקוף היצר ויעברו במקום שנמצאים. ועיין בבית שמואל אבן העזר סימן כב ס"ק ט במחלוקת הרי"ו (=הרב יעקב וויל) ומהרש"ל (=מורנו הרב שלמה לוריא), ומשמע קצת שפליגי בזה. ובשעת הדחק יש לסמוך על הרי"ו דכן משמע שסובר הפרישה עי"ש, דלכן ליסע במכונית בשעת הדחק.

ג. מה מוסיף הרב רימון על דבריו של הרב משה פיינשטיין בעניין נסיעה של גבר ואשה ברכב? צייני מקור מן הגמרא שלנו לאחת מהמלצותיו לפחות. (3 נק')

הרב יוסף צבי רימון, הלכה ממקורה – צבא, חלק א עמ' 247-252 מכונית:

לכאורה היה מקום להתיר את הייחוד במכונית, שהרי בשעת הנסיעה אי אפשר לבצע את העבירה, ולמרות שיכול לעצור – לכאורה אין לחוש לכך, כי כרגע הוא בנסיעה. ואמנם עיקרון זה מצאנו בחזון איש [אבן העזר לד, א] שאין לחשוש בייחוד שמא ינעל את הדלת, כיון שכעת אין איסור ייחוד (ולכן אין חשש ייחוד במעלית רגילה, למרות שניתן ללחוץ על כפתור "עצור"). ...מכל מקום דבר פשוט הוא בפוסקים שכאשר יש מקום הראוי לייחוד

יש בו איסור ייחוד גם אם מתייחדים לזמן קצר מאוד ומייד יוצאים מהחדר, כי יכולים להיות שם זמן רב יותר לכן כך גם לענייננו ולמרות שיש מגבלה טכנית שאינה מאפשרת בפועל את המעשה האיסור כרגע במכונית, עדיין יש בה איסור ייחוד. אמנם אם מדובר על מכונית שיש בה הפרדה בין הנהג לבין החלק האחורי (כמו ברכבים מסחריים מסויימים או במוניות שבארה"ב) מסתבר שאין כאן איסור ייחוד, כי צריך לצאת מיחדר אחד ולהיכנס בחדר אחר, ועל כך אין חוששים בייחוד... נראה שיש להקל יותר במקרה שבו אין אפשרות לעצור, כמו בכביש מהיר וכדומה, ואולי אפילו במקום שיש אפשרות לעצור אבל סביר להניח שעצירה תעורר תשומת לב של אנשים אחרים שיעצרו על מנת לסייע.

אם כן הנסיעה במכונית מותרת במקרים הבאים :

1. כאשר ניתן לראות מה קורה במכונית (דהיינו שיש אור יום או פנסי רחוב), וכן כאשר כל כמה דקות עוברת מכונית.
2. כאשר יש מכוניות שעוברות אך אין תאורת רחוב, נראה לי שניתן להקל לנסוע עם אור במכונית, כך שניתן לראות את הנעשה במכונית, ואין לחוש שמא ייכבה האור.
3. כאשר חסר אחד משני התנאים הנ"ל (אין מכוניות אחרות או שאין תאורה) יכולים לנסוע שני אנשים עם אשה אחת (לשיטת הרמ"א) אולם אסור לשתי נשים לנסוע עם איש אחד (ושלוש נשים עם איש אחד יש להקל לשיטת הרמ"א).
4. איש ואישה יכולים ליסע כאשר יש איתם ילד או ילדה מגיל 5.

חלק ב (9 נק' כל שאלה) 4 מתוך 5, סה"כ 40 נק'

6. פרנסות

- א. מדוע חשוד גרע על הגזל, על העריות ועל שפיכות דמים? (3 נק')
- ב. צייני 3 נימוקים לקביעה "טוב שברופאים לגיהנם". (3 נק')
- ג. מדוע נחשדו חמרים, רועים וחנוונים על הגזל? היעזרי ברש"י. (3 נק')

7. אנשים מבחוץ ונשים מבפנים

- א. ציירי את המקרה לפי רב כהנא שבו אין חוששין משום ייחוד, והסבירי את ההיגיון שעומד מאחרי קביעה זו. (2 נק')
- ב. איך מבין תוס' (ד"ה לא יתייחד) את המקרים של "אנשים מבחוץ ונשים מבפנים..." ומהי ההשפעה של הבנה זו על ההלכה למעשה לפי התוספות? (3 נק')
- ג. הוכיחי שרש"י מבין אחרת מתוספות במקרה זה (רמז: רש"י בדף פב ע"א), ומהי ההשלכה של הבנה זו על ההלכה למעשה? (4 נק')

8. רב ורב יהודה

- א. מה רצתה הגמרא להוכיח כשהביאה "מעשה והוציאוה עשרה במטה", וכשהביאה את דברי רב יוסף, "תדע דמיחברי בי עשרה וגנבי כשורא". (2 נק')
- ב. מהם שני הדברים שניסתה הגמרא ללמוד מן המשנה בסוטה, ומדוע לא צלח ניסיון זה בכל מקרה? (4 נק')
- ג. העתיקי את השיחה בין רב יהודה לבין רב כשהלכו בדרך עם פיסוק מדויק, והסבירי את המסר שרצה רב להעביר לרב יהודה בכך.

9. הכל לשם שמיים

- א. על מה ביקר רב חסדא את רב אחא בר אבא (חותנו) בקשר לבתו של רב חסדא, ואיזו תשובה החזיר רב אחא לרב חסדא? (2 נק')
- ב. הסבירי את שתי פסיקותיו של שמואל שהובאו במסגרת מחלוקת זו. (4 נק')
- ג. איך אנחנו פוסקים היום (ע"פ תוס')? (3 נק')

10. עני על 3 מתוך 4 הסעיפים הבאים:

- א. מי אמר "את נורא ואנא בישראל ואנא עדיפנא מינך"? הסבירי את דבריו.
- ב. מהי הגדרת "הגדילו"? הסבירי לפי 2 שיטות, וצייני את ההלכה שעליה הגדרות אלו משפיעות.
- ג. "אישה הפרם וה' יסלח לה" – מה לומדת הגמרא מפסוק זה, ובאיזה הקשר הוא מובא?
- ד. מי אמר "גירא בעיניה דשטן", מה משמעות משפט זה, ומה נכון יותר לומר לפי מסקנת אותו סיפור?

פרק ג – אנסיין עני על 4 מתוך 5 השאלות הבאות (כל שאלה 4 נק', סה"כ 16 נק')

מסכת עבודה זרה דף לו עמוד ב:

כי גזרו בית דינו של חשמונאי ביאה [עם עובדת כוכבים] אבל ייחוד לא ואתו אינהו [=בית הלל ובית שמאי] גזור אפי' ייחוד נמי בית דינו של דוד גזרו דאמר רב יהודה באותה שעה גזרו על ייחוד אמרי התם ייחוד דבת ישראל אבל ייחוד דעובדת כוכבים לא ואתו אינהו גזרו אפי' אייחוד דעובדת כוכבים ייחוד דבת ישראל דאורייתא היא דאמר ר' יוחנן משום ר"ש בן יהוצדק: רמז לייחוד מן התורה מנין שנאמר (דברים יג) כי יסיתך אחיך בן אמך וכי בן אב מסית בן אב אינו מסית אלא בן מתייחד עם אמו ואין אחר מתייחד עם כל עריות שבתורה ייחוד דאורייתא דאשת איש ואתא דוד וגזר אפי' אייחוד דפנויה ואתו תלמידי בית שמאי ובית הלל גזור אפי' אייחוד דעובדת כוכבים.

רש"י:

באותה שעה - מעשה אמנון ותמר והא דרב יהודה בסנהדרין בפ' כ"ג [בפרק כהן גדול, הפרק השלישי במסכת].

- (1) איזו גזרה גזר בית דינו של החשמונאים, ואיזו גזרה הוסיפו בית שמאי ובית הלל לפי פתיחת סוגיה זו?
 - (2) איך מנסה הגמרא לדחות את הצעת הגמרא על גזירת ייחוד?
 - (3) פסקי והסבירי:
- אמרי התם ייחוד דבת ישראל אבל ייחוד דעובדת כוכבים לא ואתו אינהו גזרו אפי' אייחוד דעובדת כוכבים ייחוד דבת ישראל דאורייתא היא
- (4) לאיזו סיבה הובאה בגמרא זו (במסכת עבודה זרה) דרשת ר' יוחנן מן הפסוק "כי יסיתך אחיך בן אמך"?
 - (5) מהי מסקנת סוגיה זו? צייני את בתי הדין השונים והגזרות השונות של כל אחד מהם.